

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΚΑΙΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ
Διαχειριστική Αρχή ΕΣΠΑ-ΔΑΜ

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

Πρόγραμμα	ΔΙΚΑΙΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ
CCI Προγράμματος	2021EL16JTPR001
Έκδοση Προγράμματος	1.3

Έκδοση Εγγράφου Εξειδίκευσης	7.1
Αριθμός Πρωτοκόλλου έγκρισης	A0093/27.07.2023

ΙΟΥΛΙΟΣ 2023

Πίνακας περιεχομένων

Προτεραιότητα 2 : Ενεργειακή Μετάβαση-Κλιματική ουδετερότητα	3
ΕΣ 8_Δράση 2.2.1: Στήριξη ενεργειακών κοινοτήτων για την ανάπτυξη δράσεων αυτοπαραγωγής	3
Χρηματοδοτικός πίνακας δράσης	5
Δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων δράσης	6
Αναμενόμενος χρόνος έκδοσης πρόσκλησης	8

Προτεραιότητα 2 : Ενεργειακή Μετάβαση-Κλιματική ουδετερότητα

Στόχος πολιτικής	Δεν εφαρμόζεται
Ταμείο	Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ)
Ειδικός Στόχος (ΕΣ) 8	JSO8.1.

ΕΣ 8_Δράση 2.2.1: Στήριξη ενεργειακών κοινοτήτων για την ανάπτυξη δράσεων αυτοπαραγωγής

Περιγραφή Δράσης:

Η Δράση εντάσσεται στην Προτεραιότητα 2 του ΠΔΑΜ 2021-2027 και αφορά στη στήριξη των ενεργειακών κοινοτήτων για υλοποίηση έργων ενεργειακού ή/και εικονικού ενεργειακού συμψηφισμού και στην προώθηση της διείσδυσης των καθαρών μορφών ενέργειας με αξιοποίηση των ΑΠΕ, για αυτοπαραγωγή.

Η Προτεραιότητα 2 «Ενεργειακή μετάβαση – κλιματική ουδετερότητα» επιδιώκει τη μετάβαση σε μία κλιματικά ουδέτερη οικονομία, μέσω επενδύσεων ενεργειακής αποδοτικότητας, παραγωγής και αποθήκευσης καθαρής ενέργειας, και χρήσης/αξιοποίησής της από τις τοπικές κοινωνίες. Εστιάζει στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, σε συστήματα και υποδομές οικονομικά προσιτής καθαρής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων και τεχνολογιών αποθήκευσής της.

Λόγω των ραγδαία αυξανόμενων τιμών ηλεκτρικής ενέργειας, ένας αυξανόμενος αριθμός πολιτών, επιχειρήσεων και ΟΤΑ στρέφεται στη συλλογική ιδιο-κατανάλωση ως λύση. Η ενεργειακή αυτονομία αναδεικνύεται κατά αυτό τον τρόπο σε λύση, προάγοντας την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, την κοινωνική συμπερίληψη και την οικονομική ανθεκτικότητα. Οποιαδήποτε δέσμη μέτρων για την καταπολέμηση της ενεργειακής κρίσης θα πρέπει να αναγνωρίζει και να στηρίζει την ουσιαστική συμβολή των Ενεργειακών Κοινοτήτων.

Επίσης, η μονοκαλλιέργεια του λιγνίτη στις περιοχές Μετάβασης, καθιστά την οικονομία τους ιδιαίτερα εξαρτημένη και ευάλωτη. Η επίπτωση της απολιγνιτοποίησης δεν περιορίζεται μόνο στην απασχόληση και τα εισοδήματα, αλλά αφορά και την ηλεκτρική ενέργεια και τη θέρμανση καθώς αποτελούν για τις περιοχές αυτές όχι μόνο μέσο βιοπορισμού, αλλά και κοινωνικό αγαθό. Είναι επιτακτική λοιπόν ανάγκη η ενδυνάμωση και διαφοροποίηση του τοπικού παραγωγικού συστήματος μέσω της αξιοποίησης των εγγενών πλεονεκτημάτων τους και της ανάδειξης νέων, όπως είναι η αυτοπαραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ μέσα από το σχήμα των Ενεργειακών Κοινοτήτων.

Μέσω του νέου νόμου, ν. 5037/2023, εισάγονται οι ορισμοί για τις Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας και τις Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών, και ρυθμίζονται όλα τα θέματα για την ίδρυση και λειτουργία τους. Επίσης εισάγονται μεταβατικές διατάξεις για τις Ενεργειακές Κοινότητες του ν. 4513/2018 και συγκεκριμένα προβλέπεται ότι οι Κοινότητες που έχουν συσταθεί σύμφωνα με τον ν. 4513/2018 (Α' 9) μπορούν να μετατραπούν σε Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών (Ε.Κ.Π.) ή σε Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας (Κ.Α.Ε), εφόσον πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις και αποφασιστεί από τη Γενική τους Συνέλευση με την απαραίτητη τροποποίηση καταστατικού.

Η δράση αφορά δαπάνες για την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε για αυτοπαραγωγή με ενεργειακό ή/και εικονικό ενεργειακό συμψηφισμό από Ενεργειακή Κοινότητα Πολιτών ή Κοινότητα Ανανεώσιμης Ενέργειας ή Ενεργειακή Κοινότητα του ν. 4513/2018 για κάλυψη ενεργειακών αναγκών των ακόλουθων χρήσεων:

- κοινωφελών επιχειρήσεων και δημοτικών επιχειρήσεων ύδρευσης αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) του άρθρου 107 του ν. 3852/2010 (Α' 87),
- δημοτικών παιδικών, βρεφικών και βρεφονηπιακών σταθμών,
- σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης,
- κέντρων υγείας και νοσοκομείων,
- δημοτικών και δημοσίων αθλητικών κέντρων,
- εγκαταστάσεων και δικτύων οδοφωτισμού,
- εγκαταστάσεων ύδρευσης και αποχέτευσης
- κάθε άλλου κτιρίου, υποδομής ή εγκατάστασης που, είτε ανήκει, είτε εξυπηρετεί ανάγκες του Ο.Τ.Α, καθώς και
- καταναλωτών που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας, καθώς και νοικοκυριών που πλήττονται από την ενεργειακή ένδεια σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΓΔΕ/89335/5599/27.9.2021 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 4447)

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που αφορούν το επενδυτικό κόστος προμήθειας, εγκατάστασης, θέσης σε λειτουργία των σταθμών ΑΠΕ. Συγκεκριμένα:

α) Προμήθεια και εγκατάσταση Φ/Β πλαισίων, αντιστροφέα, καθώς και παρελκόμενων υλικών (πίνακες, καλώδια κλπ.).

β) Προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος βάσεων στήριξης.

γ) Προμήθεια και εγκατάσταση μετρητή Φ/Β.

δ) Προμήθεια και εγκατάσταση συστήματος αποθήκευσης καθώς και παρελκόμενων υλικών (πίνακες, καλώδια κλπ.).

ε) Αμοιβή για μελέτη – διαστασιολόγηση του συστήματος (Φωτοβολταϊκού και μπαταρία) και εργασίες εγκατάστασης αυτού.

στ) Προμήθεια και εγκατάσταση του απαραίτητου εξοπλισμού και παρελκόμενων υλικών για λουπές τεχνολογίες ΑΠΕ, καθώς και αμοιβή για μελέτη – διαστασιολόγησης τους.

Το μέγιστο ποσοστό επιχορήγησης ανέρχεται σε ποσοστό 80% των επιλέξιμων δαπανών. Ως ελάχιστη αποδεκτή δυναμικότητα των σταθμών ΑΠΕ για αυτοπαραγωγή ορίζονται τα 0,3MW ανά υποβληθείσα πρόταση.

Ο προϋπολογισμός της Δράσης κατανέμεται ως εξής :

Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας	16.380.000 €
Περιφέρεια Πελοποννήσου: Δήμοι Μεγαλόπολης, Οιχαλίας, Γορτυνίας, Τρίπολης	10.465.000 €
Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου	6.240.000 €
Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου	2.340.000 €
Περιφέρεια Κρήτης	6.370.000 €

Στα κτίρια, του δυνητικού Δικαιούχου, που γίνεται ο ενεργειακός ή/και εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός και τα οποία αποτελούν αντικείμενο εκμετάλλευσης, και ως εκ τούτου ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης θα εξεταστούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στο κατά περίπτωση θεσμικό πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων (Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός ή Κανονισμός de minimis).

Επενδυτικά έργα που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης θα εξεταστούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01). Στις περιπτώσεις αυτές, προκειμένου το σύνολο

της δημόσιας χρηματοδότησης της προτεινόμενης δράσης να μην εμπίπτει στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, πρέπει να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση που παρέχεται για την προώθηση παραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για διεπιδότηση ή για έμμεση επιδότηση άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων του κυρίου του έργου. Η διεπιδότηση μπορεί να αποκλειστεί εφόσον διασφαλισθεί ότι ο ιδιοκτήτης της υποδομής δεν ασκεί οποιαδήποτε άλλη οικονομική δραστηριότητα ή –αν ο ιδιοκτήτης της υποδομής ασκεί οποιαδήποτε άλλη οικονομική δραστηριότητα- με την τήρηση ξεχωριστών λογαριασμών, τον κατάλληλο επιμερισμό των δαπανών και των εσόδων και με τη διασφάλιση ότι η δημόσια χρηματοδότηση δεν στηρίζει άλλες δραστηριότητες.

Για τα επενδυτικά έργα που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης και εξετάζονται στο πλαίσιο της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01) προκειμένου να επιβεβαιωθεί η συμβατότητα των έργων αυτών με το δίκαιο του ανταγωνισμού, πρέπει οι δυνητικοί δικαιούχοι να διασφαλίζουν ότι τα κτίρια με τα οποία γίνεται ο ενεργειακός ή/και εικονικός ενεργειακός συμψηφισμός δεν έχουν οικονομικό χαρακτήρα, ήτοι, δεν αφορούν σε κτίρια τα οποία εκμισθώνονται ή χρησιμοποιούνται για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας.

Στοιχεία δράσης	☐ Κρατική ενίσχυση ☒ Ενίσχυση ήσσονος σημασίας ☐ Χρηματοδοτικό μέσο ☐ ΟΧΕ ☐ ΟΧΕ-BAA ☐ ΤΑΠΤΟΚ ☐ Έξυπνη εξειδίκευση ☒ Άλλο_ Ν.4412/2016
Αναγκαίοι πρόσφοροι όροι	Α.Ο. 1 Εκπληρωμένος ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν αφορά ☐ Α.Ο. 2 Εκπληρωμένος ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν αφορά ☐ Α.Ο. 3 Εκπληρωμένος ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν αφορά ☐ Α.Ο. 4 Εκπληρωμένος ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν αφορά ☐
Ενδεικτικοί δικαιούχοι δράσης	<ul style="list-style-type: none"> Ενεργειακές κοινότητες (Εν. Κοιν.) του ν. 4513/2018 Κοινότητες Ανανεώσιμης Ενέργειας (Κ.Α.Ε) και Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών (Ε.Κ.Π.) του ν. 5037/2023 <p><i>Σημείωση : Η Ενεργειακή Κοινότητα, η Κ.Α.Ε., ή η Ε.Κ.Π, να είναι μέλος του Μητρώου Ενεργειακών Κοινοτήτων του Γ.Ε.ΜΗ.</i></p>

Χρηματοδοτικός πίνακας δράσης

Κατηγορία περιφέρειας*	Ενωσιακή Συνεισφορά σε € (α)	Εθνική Συνεισφορά σε € (β)=(γ)+(δ)	δημόσια (γ)	ιδιωτική (δ)	Σύνολο (ε)=(α)+(β)
-	35.525.750€	6.269.250€	6.269.250€		41.795.000€
% ενεργοποίησης δράσης					2,57%

*Στην περίπτωση που δεν έχει εφαρμογή η στήλη παραμένει κενή

Δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων δράσης

Προτεραιότητα	Στόχος Πολιτικής/Ειδικός Στόχος	Κατηγορία Περιφέρειας	Δράση	Π/υ δράσης	Δείκτης		Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης/ αναφοράς	Έτος βάσης/ αναφοράς	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)	Πεδίο Παρέμβασης (ΠΠ)*		Ποσό που αντιστοιχεί στο ΠΠ (Ενωσιακή συνεισφορά σε €)**	Ποσό που αντιστοιχεί στο ΠΠ (Ενωσιακή + εθνική συνεισφορά σε €)**
					ID	Ονομασία						Κωδικός ΠΠ**	Ονομασία ΠΠ**		
2	ΤΔΜ	-	Δράση 2.2.1 Στήριξη ενεργειακών κοινοτήτων για την ανάπτυξη δράσεων αυτοπαραγωγής (ενεργειακές κοινότητες)	41.795.000€	RCO22	RCO22 Πρόσθετη παραγωγική ικανότητα για ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές (εκ της οποίας: ηλεκτρική, θερμική)	MW	-	-	9	91	048	048: Ανανεώσιμη πηγή ενέργειας: ηλιακή	35.525.750€	41.795.000€
					RCR 31	RCR 31 – Συνολική παραγόμενη ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές (εκ της οποίας: ηλεκτρική, θερμική)(*)	MWh/year	1.011.630	2021	-	1.148.130				

Προτεραιότητα	Στόχος Πολιτικής	Ταμείο	Ειδικός Στόχος	Δράση	Κύριες ομάδες στόχου συμμετεχόντων/ Φορείς	Δείκτες Εκροών	Δείκτες Αποτελεσμάτων
<i>Κωδικός Προτεραιότητας</i>	<i>Κωδικός ΣΠ</i>	<i>ΤΔΜ</i>	<i>Κωδικός ΕΣ</i>	<i>Κωδικός Δράσης</i>		<i>ID δείκτη</i>	<i>ID δείκτη</i>
2	8	ΤΔΜ	JS08.1.	2.2.1	Δήμοι ή/και νομικά πρόσωπα αυτών, Ιδιώτες-Νοικοκυριά, Επιχειρήσεις	RCO22	RCR31

Αναμενόμενος χρόνος έκδοσης πρόσκλησης

	Εκτιμώμενες Ημερομηνίες
Συμμόρφωση με την αρχή μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης*	6/2022
Προγραμματικές δεσμεύσεις**	
Έγκριση κριτηρίων επιλογής πράξης	7/2023
Άλλο: _____ ***	
Εκτιμώμενη ημερομηνία έκδοσης πρόσκλησης	3ο τρίμηνο 2023